

Jaarverslag
WAT WE DOEN
2020

WAT WE DEDEN IN 2020

1. VOORWOORD	03
2. WAT WE NIET DEDEN	05
3. WAT WE WEL DEDEN	09
4. WAT WE DEDEN MET GRENZEN	13
5. WAT WE DEDEN ALS ORGANISATIE	20
6. WAT WE DEDEN MET DE LOCK-DOWN	25
7. WAT WE DEDEN MET 2020	29
8. WAT WE DOEN IN AFRI	32
9. DIT WAS WAT WE DEDEN IN 2020	37

1. Voorwoord

Beste lezer,

2020 gaat de geschiedenisboeken in als het jaar waarin we te kampen hadden met een vreselijke pandemie en tegelijkertijd een uitbarsting van polarisatie en tegenstellingen. Onze gedachten werden dit jaar gedomineerd door een heftig debat over discriminatie en door de impact van een virus dat de hele wereld in zijn greep houdt. De gevolgen van beide gebeurtenissen zijn indrukwekkend en zullen we nog lang blijven merken en voelen.

Het coronavirus heeft ons allemaal pijn gedaan, zowel persoonlijk, als op professioneel gebied. De cultuursector werd keihard geraakt en ook wij werden gedwongen om thuis te zitten in plaats van in het theater te zijn en te doen wat we het liefst doen; theater maken. Om ons heen zien we het effect op de gezondheidszorg, ondernemers die het zwaar hebben, bedrijven die op omvallen staan en een volk dat de maatregelen zat is.

Maar zoals vaak het geval is, geeft een crisis en de bijhorende gevolgen, ons mogelijkheden om anders te kijken naar de wereld en naar onszelf. Je wordt gedwongen om creatieve oplossingen te bedenken en gaat automatisch de boel relativeren. De lock-down brengt een hoop ellende met zich mee. Maar het brengt ook de ware aard van een samenleving naar boven. Een samenleving in de war, druk bezig met hoe om te gaan met deze nare situatie. Sommigen doen dat door tegendraads te zijn en maling te hebben aan de maatregelen én aan de rest van het land. Anderen stellen zich juist dienstbaar op en proberen er wat van te maken. Voor zichzelf én voor anderen.

1. Voorwoord

Wat betreft de tegenstellingen in de samenleving, naar aanleiding van het debat rondom discriminatie, daar hebben wij als team uiteraard ook bij stil gestaan. Op kantoor (toen dat nog kon) was het dan ook logisch dat er discussies ontstonden. Maar vooral ging het over wat de gebeurtenissen persoonlijk met ons deden. Het onderwerp (polarisatie, discriminatie) heeft in onze projecten bij de voorstelling *Adem* ruime aandacht en ook in de bijbehorende krant *De Lange Adem* en in een van de verhalen van *Theater van het Weerzien*. Was er geen corona geweest, dan hadden we ongetwijfeld het een en ander georganiseerd, zoals een debat of het op andere manieren tegen het licht gehouden.

Voor WAT WE DOEN was 2020 een jaar van onmogelijkheden én van mogelijkheden. Daar waar we, met pijn in het hart, midden in een landelijke tournee moesten stoppen en projecten moesten annuleren of verzetten, motiveerden de tegenslagen ons ook om even pas op de plaats te maken en alternatieven te verzinnen en uit te voeren. Projecten die we gepland hadden, hebben we niet kunnen doen en projecten die we niet hadden gepland, met veel enthousiasme wel.

Voor u ligt het jaarverslag 2020 van theaterorganisatie WAT WE DOEN, waarin we uiteen zetten hoe we zijn omgegaan met de crisis en de gevolgen ervan.

Rachid Benhammou
Redacteur onderzoek en ontwikkeling
WAT WE DOEN

WAT WE NIET DEDEN

IN VOGELVLUCHT

2.0 WAT WE NIET DEDEN in vogelvlucht

Door de harde corona maatregelen hebben ook wij helaas veel projecten niet of half door kunnen laten gaan. Naast de teleurstelling leefde vooral ook de onzekerheid over wat wel of niet doorgang kon krijgen. Plannen, persconferentie afwachten, opnieuw plannen, annuleren, verzetten naar een ander moment in het jaar of het bedenken van een aangepast programma. We deden het allemaal. En ook weer niet.

2.1 AFMAKEN TOURNEE

HOE IK TALENT VOOR HET LEVEN KREEG

DEELS GEANNULEERD EN VERPLAATST NAAR 2022

“De zomer was voor mij een soort psychologische grens waar ik niet overheen kon of wilde kijken. Misschien dat ik op die manier nog een beetje de hoop kon houden dat we terug waren bij iets van het oude normaal. Maar heel normaal voelt het nog niet.”

– Floris van Delft (nieuwsbrief)

Het jaar begon zo mooi en positief. Vol energie en vertrouwen gingen we het nieuwe jaar inluiden met de première van *Hoe ik talent voor het leven kreeg*. De theaterbewerking van het veelgeprezen boek van Rodaan Al Galidi, die een indringend en humoristisch verhaal schreef over Semmier Kariem, die asiel aanvraagt in Nederland. We wilden van het project een ontmoeting maken tussen de vaak onzichtbare wereld van het AZC en het publiek.

Op Valentijnsdag stonden we, na de première, met tachtig mensen én met tranen van blijdschap in de ogen, op het toneel. We hielden elkaar stevig vast en wisten het zeker; ‘de komende maanden gaan bijzonder worden’. Ruim een maand later moesten we, met tranen in dezelfde ogen, vaststellen dat we de voorstelling niet meer konden spelen en dat het doek was gevallen. En dat terwijl vele voorstellingen lang uitverkocht waren en we bedolven werden onder prachtige reacties van publiek en pers. Al met al speelden we uiteindelijk 10 van de 22 geplande voorstellingen met het bijhorend verdiepingsprogramma *De Expeditie*. Lees verder bij hoofdstuk 5.

2.0 WAT WE NIET DEDEN in vogelvlucht

Fotografie René den Engelsman

2.2. HERNEMING **MOLLEN** (VERPLAATST, GEANNULEERD EN WEER VERPLAATST NAAR 2021)

Van 25 mei tot en met 7 juni zouden we de locatievoorstelling *Mollen* hernemen. We waren door NS en Stadsschouwburg Utrecht gevraagd om de voorstelling op station Utrecht Centraal spelen. *Mollen* gaat over een groep mensen die om verschillende redenen buiten de samenleving vallen (armoede, (geestelijke) ziekte, genderidentiteit et cetera). Ze vinden elkaar op een station en creëren daar hun eigen samenleving met eigen regels. Het publiek zit op een verdekt opgestelde tribune in de stationshal en volgt via koptelefoons de acteurs en muzikant die in de stationshal tussen de nietsvermoedende reizigers spelen. De interactie met mensen op het station is een groot onderdeel van de voorstelling en zorgt ervoor dat elke voorstelling anders is. De voorstellingen moesten we naar de herfst verplaatsen, maar al snel bleek dat dat ook niet mogelijk was. Doordat de voorstelling niet doorging, konden we ook de volgende zaken niet uitvoeren:

Fotografie René den Engelsman

2.2.1 SAMENWERKINGEN

Voor de herneming van de locatievoorstelling *Mollen*, gingen we ook deze keer de samenwerking aan met een aantal partijen in het Utrechtse. WAT WE DOEN, Stadsschouwburg Utrecht en de NS sloegen de handen ineen om *Mollen* neer te zetten op het meest drukke en logistiek meest complexe station van Nederland; Utrecht Centraal. Naast de reguliere samenwerkingspartners is voorafgaand aan deze samenwerking, ook ingezet op onderzoek, gesprekken en interviews met potentiële (lokale) samenwerkingspartners en mensen die, om verschillende redenen, op straat wonen of onder de armoedegrens leven. Bovendien hoopten we via deze lokale partners ook weer in contact te komen met mensen die mee willen doen aan de voorstelling als figurant of als vrijwilliger.

2.2.2 DE STOEL VAN TOM (GEANNULEERD)

Samen met kapper Tom Sengers, maakte Wieke Kapteijns een serie voor tv, waarin per aflevering een dakloze een knipbeurt krijgt en er tegelijkertijd een gesprek plaats vindt. Een gesprek over het leven op straat, over dromen en over de stad. Deze knipbeurten vinden normaliter plaats op straat, maar voor of na de voorstelling van *Mollen*, zou een live knipbeurt gegeven worden in het station. Daarnaast zouden we de filmpjes, vertonen als onderdeel van het randprogramma, op het station, in de Stadsschouwburg, en in het stadhuis. Eén of meerdere daklozen die zij in de stoel hebben gehad, zouden ook ingezet worden als vrijwilliger en/of als het gezicht van *Mollen* in pr-uitingen. RTV Utrecht zou de serie medio mei uitzenden.

2.2.3 LEGER DES HEILS - DAGOPVANG HERSTEL (HALVERWEGE GEANNULEERD)

Om de voorstelling nog meer op Utrecht aan te laten sluiten, gingen we elke woensdagmiddag langs bij dagopvang Herstel van het Leger des Heils in Utrecht. Hier gingen we in gesprek met thuis- en daklozen, dronken we een kopje koffie of speelden we een spelletje en konden we mensen werven om als figurant mee te spelen of om als vrijwilliger aan de slag te gaan voor, tijdens en na de voorstelling. De gesprekken gingen over wat normaal is en wie dat bepaalt. Over hun leven.

2.0 WAT WE NIET DEDEN in vogelvlucht

2.2.4 SERIOUS COMEDY **MOLLEN** (VERPLAATST EN LATER GEANNULEERD)

Voor een Serious Comedy avond rondom *Mollen* waren we in gesprek met de Universiteit Utrecht om 1 à 2 wetenschappers/hoogleraren uit te nodigen. Serious Comedy is een beproefd concept, waarin we stand-up comedy met ons onderzoek naar maatschappelijke vraagstukken combineren. Wetenschappers en comedians gaan samen met het publiek een maatschappelijk thema te lijf, wat resulteert in een avond vol wetenschappelijk onderbouwde humor.

2.3 DE TRILOGIE – GEANNULEERD EN VERANDERD IN **ADEM** (AANGEPAST, GEANNULEERD)

In het najaar van 2020 stond een grote tournee met drie monologen gepland. Die werd geannuleerd, maar Nasrdin Dchar en Floris van Delft besloten de 50 speelplekken te gebruiken om iets te maken over wat het jaar 2020 voor Nederland heeft betekend.

Was 2020 het jaar van incasseren? Van verandering? Of van verbinding? *Adem* gaat daarover en over wat het jaar Nasrdin en Floris persoonlijk heeft gebracht. In *Adem* gaan ze terug naar de basis: een actuele tekst brengen, voor een klein publiek. Ze stellen zich de vraag: hoe zullen wij ons deze tijd herinneren? In *Adem* telt Nasrdin drie keer af op oudejaarsavond. Het is een reflectie op een jaar waarin we met z'n allen getuige zijn geweest van hoe maatschappelijke problemen invloed hebben op ons doen en laten. De oorspronkelijke speellijst bestond uit meer dan 50 voorstellingen in het hele land. Lees verder bij hoofdstuk 8.

2.4 REDACTIESAMENSTELLING

De dag voor de eerste lock-down ging Jantien Plooi, onze zakelijk directeur ziek naar huis. Die avond speelden we nog in Breda. De volgende dag werden de eerste voorstellingen afgezegd. Jantien zou eerst een korte periode niet aan het werk zijn. In een klein crisisteam met Floris, Anne Marleen, een aantal bestuursleden en Nicolien Luttels en Margreet Huizinga als interim zakelijke leiding hebben we ons door alle financiële en zakelijk 'uitdagingen' heen geworsteld. Jantien zat langer dan de eerste lock-down ziek thuis en toen in het najaar de maatregelen weer aangescherpt werden, was zij nog altijd niet terug. Uiteindelijk zijn we met een aantal goede gesprekken tot de conclusie gekomen dat onze wegen moesten scheiden.

In het najaar kondigde ook Nurah Abdulkadir, ons hoofd marketing, aan dat ze een andere baan aangeboden had gekregen en ons ging verlaten. Zo eindigden we 2020 met een behoorlijk uitgedunde redactie.

WAT WE WEL DEDEN

3.0 WAT WE WEL DEDEN in vogelvlucht

Het gevaar van het afgelopen jaar is dat we het definiëren als ‘het jaar waarin niets doorging’. Dat komt door de teleurstellingen die soms moeilijk te verwerken waren. Maar als we kijken naar wat we wél gedaan hebben, is het een jaar waarin meer gebeurd is dan gepland stond.

We hebben een voorstelling voor de voordeur gemaakt, een krant, een solo met Nasrdin Dchar, die op Nieuwjaarsdag ‘prime time’ op TV was in een bijzondere filmische registratie en hebben de basis gelegd voor een audiotour door onze ‘eigen’ wijk. Maar ook konden we de tijd nemen om te relativeren en na te denken over hoe we als organisatie werken. Zoals de manier van werken die we hebben ontwikkeld bij *Hoe ik talent voor het leven kreeg* (zie hoofdstuk 5), wat een blauwdruk is geworden voor de toekomst. Het nadeel van de lockdown en de maatregelen is dat niets lijkt te kunnen, het voordeel is dat je dingen gaat verzinnen die je anders nooit zou verzinnen. Gewoon omdat je niet maanden thuis kan zitten zonder iets te maken.

Terugkijkend op het jaar, kunnen we vaststellen dat wij als organisatie, ondanks de maatregelen en beperkingen vooral niet stil hebben gezeten.

3.1 HOE IK TALENT VOOR HET LEVEN KREEG

Onze grootste productie tot nu toe moesten we helaas midden in de tournee stopzetten. Na de memorabele première, hebben we de voorstelling en het verdiepingsprogramma nog 10 keer kunnen spelen en uitvoeren in verschillende steden in het land. De zalen waren uitverkocht en de reacties veelbelovend. Daarom was het extra zuur toen we moesten constateren dat het einde verhaal was, voorlopig. Maar we bleven contact houden met alle betrokkenen, middels onlinebijeenkomsten, borrels, workshops en taallessen. Want we wilden elkaar niet loslaten. Lees verder bij hoofdstuk 5.

3.0 WAT WE WEL DEDEN in vogelvlucht

3.2 THEATER VAN HET WEERZIEN

Omdat de theaters dicht waren, zijn we onze verhalen letterlijk bij mensen aan de voordeur gaan brengen. *Theater van het Weerzien* bedachten we omdat we om ons heen zagen dat veel mensen elkaar niet zagen of weinig contact met anderen hadden. Drie afzonderlijke verhalen, gebaseerd op persoonlijke gebeurtenissen uit onze familiegeschiedenissen, bewerkten we tot monologen van 7 minuten en die brachten we bij mensen aan de deur op Rotterdam Zuid. Lees verder bij hoofdstuk 7.

3.3 KRANT DE LANGE ADEM

Terwijl in september Floris en Nasrdin druk in een loods op Katendrecht aan het repeteren waren geslagen, bedachten we dat we, de voor ons vertrouwde, rand-activiteiten ook anders moesten neerzetten. Daarom kwamen we op het idee om een krant te maken, rondom de voorstelling. Een krant, hier en daar met een knipoog naar de stand van het land, over het jaar 2020, die we in de theaters op de stoeltjes konden leggen of uitdelen. *De Lange Adem* werd een mooie verdieping op thema's die we aan het publiek mee wilden geven. Van 'even tussendoor een krantje maken' was geen sprake. Het eindresultaat mag er zijn, al zeggen we het zelf.

Toen we zagen dat we de 3000 kranten, die we hadden laten drukken door alle maatregelen ook niet uit konden delen, zijn we de artikelen in een online serie gaan delen.

Fotografie Mohammed Alzoabi

3.3 IN AFRI

Met WAT WE DOEN werken we al ruim twee jaar vanuit verzamelgebouw 't Klooster, een Huis van de Wijk aan het Afrikaanderplein. We hebben de Afrikaanderwijk (in de volksmond; 'Afri') beter leren kennen door gesprekken, samenwerkingen en wandelingen door de wijk. Zo langzamerhand beginnen we een beeld te krijgen van waar we ons bevinden, maar we kijken nog steeds met 'nieuwe' ogen naar waar we zijn. We zien dat de Afrikaanderwijk in rap tempo verandert. En ook dat dat niet zonder slag of stoot gaat. Daarom zijn we in gesprek gegaan met de mensen die er wonen en/of werken om die veranderingen in kaart te brengen. Dat doen we door te wandelen langs plekken die voor hen de 'verandering' in de wijk laten zien. De gesprekken worden opgenomen en binnenkort als podcasts in een audiotour door de wijk aangeboden aan geïnteresseerden. Lees verder bij hoofdstuk 9.

3.0 WAT WE WEL DEDEN in vogelvlucht

3.4 VOORBEREIDINGEN EEN ZORG VOOR LATER

Op 30 november begonnen we met de repetities van een bijzonder project over hoe we met zorg omgaan in het land. In Theater Zuidplein kwamen Floris van Delft en acteur Yahya Gaier samen voor de eerste lezing van de nieuwe productie *Een zorg voor later*. Het gaat over het zorgen voor ouderen in onze samenleving en bestaat uit twee onderdelen; de monoloog *Yemma* (naar het bekroonde boek van Mohammed Benzakour) gaat over hoe de zoon van een Marokkaanse moeder worstelt met de Nederlandse gezondheidszorg. Het tweede onderdeel is de documentaire *Mag ik je zoon noemen* van documentairemaker Abdelkarim El-Fassi en vertelt het verhaal van de 97-jarige mevrouw Mes en sociaal ondernemer Salim. Zij is een oer-Hollandse, levenslustige bejaarde die geen familie meer heeft en hij een eigenzinnige restauranthouder die het zorgsysteem probeert te veranderen door het zelf te doen. Ze bouwen een bijzondere vriendschap op.

Wij geloven dat verhalen vertellen op verschillende manieren het publiek uitdaagt om hun eigen perspectief even los te laten. Daarom combineren we de kracht van theater en documentaire. Dit onderwerp zal iedereen aanspreken want iedereen heeft ouders.

3.5 LIVESTREAM ADEM 12 DECEMBER

“Niet spelen, juist nu er zo veel te vertellen en te verwerken is, dat is voor mij geen optie”, riep Nasrdin Dchar in een interview. De annulering van de voorstellingen, deed pijn maar ook hier bedachten we iets op. Op 12 december werd de voorstelling *Adem* via een livestream uitgezonden vanuit het Internationaal Theater Amsterdam. De voorstelling was voor het publiek thuis als livestream te bekijken en men deed dat massaal. Via maar liefst 2100 unieke streams, zag men hoe Nasrdin vanuit een leeg Internationaal Theater Amsterdam het jaar 2020 onder de loep nam. Lees verder bij hoofdstuk 8.

WAT WE DEDEN

MET GRENZEN

4

4.0 WAT WE DEDEN MET GRENZEN

Ook al hebben we de tournee van *Hoe ik talent voor het leven kreeg* niet afgemaakt, we hebben de voorstelling gemaakt. In het jaarverslag van 2019 beschreven we hoe we de weg bewandelden naar het eindresultaat van *Hoe ik talent voor het leven kreeg* toe, samen met onze partners. Op 14 februari was het zover en beleefde onze voorstelling haar landelijke première in een uitverkocht Internationaal Theater Amsterdam. De spanning was uiteraard om te snijden, maar er heerste ook een soort van gemoedsrust en zelfzekerheid bij spelers en crew. “Het gaat helemaal goed komen.” En het kwam ook goed.

Fotografie Raymond van Olphen

Fotografie Mohammad Alzoabi

4.1 LEVENDIGHEID

Een paar weken eerder zaten we met z'n allen een weekend in theater de Harmonie in Leeuwarden voor de montagedagen. In dat weekend kwam iedereen voor het eerst bij elkaar om samen alles door te nemen; de spelersgroep, de acteurs, de partners, decorbouwers, choreografen, technici, muzikanten en kostuumontwerpers.

Het was een bijzonder weekend, waarin van alles gebeurde. De laatste aanpassingen, discussies over nieuwe looplijnen op het toneel, noem het maar op. Het was ook het weekend waarin we zowel de spelersgroep, als de acteurs, moesten blijven herinneren aan het feit dat dit een serieuze zaak was. Vooral bij de spelersgroep ontdekten we een bepaalde levendigheid, die we eerst niet echt begrepen. Het kletsen, dansen en gek doen met elkaar merkten we al tijdens de

VOLKSKRANT ★★★★★

“Ontroerend, geestig, hartverscheurend, intrigerend, boos makend, heftig en licht tegelijk, maar bovenal een voorstelling die gezien moet worden. *Hoe ik talent voor het leven kreeg* geeft vluchtelingen een gezicht, schildert hun achtergrond en schetst een geloofwaardig beeld van het zich voortslepende leven in een asielzoekerscentrum.”

selectiedagen en repetities, maar in Leeuwarden was dat nog meer het geval. Natuurlijk speelt het samenzijn in een hotel (oude gevangenis) in een vreemde stad een rol. Maar een van de spelers legde in dat weekend uit waarom juist zij zo druk en levendig waren. “We hebben jarenlang in ons eigen land de ellende van oorlog en honger meegemaakt en waarbij we stil moesten zijn. Laat ons ons nu lekker uitleven.”

Dat uitleven gebeurde dan ook. Net na afloop van de première, voor de deur van de schouwburg, waar bezoekers, rokers en voorbijgangers getrakteerd werden op een spontaan feestje. En uiteraard tijdens de afterparty.

De première avond, in de aanwezigheid van minister van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap, Ingrid van Engelshoven, was memorabel en vol emotie. Het doel was om Nederland een unieke kijk te geven in de levens van de mensen die wonen en werken in een azc en die hopeloos verstrikt dreigen te raken in het systeem.

En dat lukte, gezien de reacties en gesprekken die in de foyers gevoerd werden. De ontmoeting met een onbekende wereld was niet alleen op het toneel, maar ook daarbuiten. Vooral ook door het verdiepingsprogramma *De Expeditie* die we rondom de voorstelling hadden opgezet.

4.2 DE EXPEDITIE

Met *De Expeditie*, die met de voorstelling naar zes steden meereisde, wilden we met behulp van debatten, netwerkevents, banenmarkten, muziek, film, comedy, kunst en workshops een menselijk perspectief op een groot onderwerp aan het publiek meegeven.

Waar mensen uit het azc, statushouders, theaterliefhebbers, beleidsmakers, bedrijven, kunstenaars en bezoekers uitgenodigd werden om hun blikveld te verbreden, elkaar te ontmoeten en om samen in gesprek te gaan over de vraag: wat vinden we menselijk?

De Internationaal Theater Amsterdam, dat ook overdag open was, werd voor een aantal dagen letterlijk overgenomen door ons. Bezoekers konden overdag al een reis maken door dit uiteenlopend programma met onder andere films van Movies that Matter, exposities van Humanity House en Stichting de Vrolijkheid, een installatie van Studio LA, talkshows, eten uit Safa's Kitchen, live-muziek, workshops en een Dabke Night (Arabishe disco) Afterparty. De voorstelling had volgens het publiek en de recensies, door de fysieke aanwezigheid en de choreografie, een impact die met alleen professionele, autochtone acteurs nooit bereikt had kunnen worden. En dat het publiek achteraf graag in gesprek wilde met de spelers met een vluchtverleden was het gevolg van de behoefte aan contact. Uit het onderzoek dat Jacomijne Prins uitvoerde voor Fonds ZOZ, blijkt ook dat de betrokken spelers met een vluchtverleden voelden dat zij hun verhaal op het podium vertelden en dat zij zich eigenaar van de voorstelling voelden. De betrokken acteurs gaven aan dat zij vooral dienstbaar aan de spelersgroep waren om met hen dat verhaal zo goed mogelijk te vertellen.

4.3 EEN MANIER VAN WERKEN

Tijdens de voorbereidingen (zie jaarverslag 2019) wisten we al dat we niet te maken hadden met slechts een theatervoorstelling. Het werken met statushouders was anders dan normaal maar ook het samenwerken met verschillende partners aan zo een grote productie vergde een bepaalde manier van werken. Een manier die we al doende hebben ontwikkeld en die we in de toekomst nog verder uit willen rollen.

Natuurlijk werkten we al eerder samen met andere organisaties, maar met Newbees gingen we een verbinding aan die verder ging dan alleen het neerzetten van een gezamenlijke productie. Voor ons was het bijzonder omdat we op een nieuwe manier begonnen te werken; niet alleen meer vanuit de theatergedachte, maar veel meer met het oog op het leggen van duurzame verbindingen. Verbindingen en ontmoetingen op allerlei niveaus stond centraal. Met NewBees hebben we hard gewerkt om mensen met een vluchtverleden aan ons te verbinden. En te behouden. Niet alleen op het toneel, maar ook achter de schermen. Van kostuumontwerpers en koks tot productieleiders en fotografen.

Extern was het ook een kwestie van nieuwe mensen en partijen leren kennen en zoeken naar verbinding. Dit bracht ook uitdagingen met zich mee; we hadden meer tijd nodig om ons te verdiepen en we kregen te maken met andere bedrijfs-culturen en manieren van communiceren. Een voorbeeld is de bewustwording

van hoe we onszelf positioneren en profileren te midden van onze partners. Zichtbaarheid is nog steeds een aspect waar we nog harder aan moeten werken. Ondanks dat we nu een stuk zelfverzekerder zijn dan voorheen, merken we dat we nog te bescheiden zijn en veel konden leren als het gaat om onderhandelen en jezelf positioneren.

Ook intern leerden we wat af. Zo merken we dat niet ieder lid van het team even snel en vroeg betrokken was bij het project. Daar waar de een vanaf dag 1 het project in de vingers had, was het voor anderen soms nog onduidelijk wat zijn/haar rol was in het geheel. Dus ook binnen het team en onderling moesten we een manier vinden om hiermee om te gaan. Toen het januari was, een maand voor de première, was alles wel duidelijk en wist iedereen elkaars rol en taken.

Hoe ik talent voor het leven kreeg bleek een voorbeeld te worden voor het functioneren van het team van WAT WE DOEN. We leerden dat we ons goed staande konden houden wanneer we ergens aan begonnen, zonder precies te weten wat en hoe het zou gaan worden. Maar het ging vooral om het proces van steeds kleine stapjes zetten, zowel artistiek als productietechnisch. Over details bespreken, zonder het grote geheel uit het oog te verliezen. Over onszelf en elkaar telkens de vraag te stellen: welk impact heeft het? Steeds weer het gesprek voeren. Bespreken, terug naar de tekentafel gaan, aanpassen en weer uitproberen. Totdat eenieder tevreden is.

“In het begin zag ik dit als een gewone baan. Een klus. Een project van anderen, waar ik mijn bijdrage aan mocht leveren. Maar toen ik bezig was, merkte ik dat ik steeds meer persoonlijk betrokken raakte. De verhalen van de spelersgroep én de verhalen die schrijver Rodaan Al Galidi in het boek beschrijft, brachten mij terug naar mijn tijd in het AZC. Ik besepte me dat ik niet zomaar aan een project werkte. Ik werkte aan mijn eigen project.”

– Seeryz Jalbout (productiemedewerker)

4.4 EN TOEN...

Midden in de tournee en onze euforie werden we keihard geraakt. Nederland werd getroffen door het coronavirus en dat had vergaande gevolgen voor de samenleving, die zich op alle mogelijke manieren moest aanpassen. De impact was gigantisch. Ook voor ons en onze werkzaamheden, nadat het kabinet aanvullende maatregelen nam in de aanpak van het virus. Alles lag plat en alle bijeenkomsten werden verboden.

Ook voor *Hoe ik talent voor het leven kreeg*, was het voorlopig einde verhaal. En dat deed pijn. Iedereen die bij deze bijzondere en prachtige productie betrokken was, voelde diezelfde pijn. Wij, onze partners, de acteurs, muzikanten, technici, decorbouwers, kostuumontwerpers en de spelersgroepen uit de verschillende steden. Het was onwerkelijk dat we moesten stoppen, terwijl we zo lekker bezig waren. Niet alleen met de voorstelling. *De Expeditie*, de talkshows, de expo's, de workshops, de Dabke-feestjes, de gesprekken. Alles was voorbij.

We hebben met elkaar gelachen, gehuild, gedanst, gezongen en gespeeld. We hebben elkaar leren kennen en van elkaar genoten. Er zijn vriendschappen voor het leven gesloten. Talenten ontdekt en ontwikkeld. En toen waren we in een zwart gat beland.

Eerste selectiedag in de Meervaart | Fotografie Mohammad Alzoabi

Hoe verder? We wisten het niet. Als het aan ons lag, pakten we later alles weer op want zo iets moois kon niet zo abrupt eindigen. Immers, niemand had ooit gedacht dat we ruim een jaar later nog steeds in die crisis zouden zitten. Zoals de hele Nederlandse samenleving op dat moment in onzekerheid verkeerde, gold dat ook voor de toekomst van *Hoe ik talent voor het leven kreeg*. Niets was zeker.

Wat wel zeker was, was dat we de contacten met onze partners en spelers warm wilden houden. We organiseerden online-bijeenkomsten om met elkaar in gesprek te gaan, wekelijkse digitale koffiecorners met de spelersgroepen of online-borrels. Ook boden we de spelers workshops en taallessen aan. Omdat we ooit een commitment met elkaar én met de spelers waren aangegaan. Omdat we elkaar niet wilden en zouden loslaten.

Daarnaast hebben we uiteindelijk ook voor *Hoe ik talent voor het leven kreeg* nog een aantal 'corona-proof' activiteiten weten te realiseren met onze partners.

WEBINAR

- Op 17 april verzorgden we, samen met Newbees en Impact Institute (dat tijdens de tournee een onderzoek verichte naar de impact van de voorstelling), een webinar waarbij we onderzochten en bespraken hoe de voorstelling impact op alle betrokkenen heeft gemaakt. Maar ook hoe dit project invloed kan hebben op het Nederlandse (inburgerings)beleid. Onze regisseur Floris van Delft maakte met een aantal spelers van de voorstelling een online-performance over 'wachten in tijden van corona'. Hier kwamen elementen van de voorstelling in voor, met ook fragmenten uit de voorstelling.

24 HR GLOBAL ARTS COUNCIL

- Op 3 juli deden we mee met de internationale 24 HR Global Art Carroussel. 30.000 mensen van over de hele wereld checkten in het NITE Hotel in om de online voorstellingen te bekijken. Wij deden mee met *Patience*, een zoom- en live graffiti performance over wachten. Ruim 200 kunstenaars van over de hele wereld werkten 24 uur lang samen om geld in te zamelen voor Artsen Zonder Grenzen.

Fotografie Tessa de Geus

WHAT YOU SEE FESTIVAL

- Op 20 november maakten we, speciaal voor What You See Festival in Utrecht, ism ICK Dans Amsterdam een spin-off van *Hoe ik talent voor het leven kreeg*. Vier jonge nieuwe Nederlanders uit de LGBTQIA+ gemeenschap (uit onze spelersgroep) deelden met tekst en beweging en op poëtische wijze, hun ervaringen over hun komst in Nederland. Van 19 t/m 22 november presenteerde het What You See festival in Utrecht een multidisciplinair, on- en offlineprogramma over gender en identiteit met als thema: Radical Tenderness.

WAT WE DOEN

ALS ORGANISATIE

5.1 EEN TIJD VAN KOMEN EN GAAN

Ook binnen onze organisatie gebeurde er van alles en hadden we te maken met tegenslagen en teleurstellingen. Zo moesten we helaas afscheid nemen van onze hoofd Marketing, Nurah Abdulkadir. Nurah zorgde ervoor dat we als organisatie nóg meer zichtbaar werden en deed dat op haar altijd, vrolijke en doortastende manier.

Ook nam zakelijke directeur Jantien Plooijs afscheid, wat een aderlating voor het team was. Jantien was niet alleen de zakelijke leider, maar bouwde, samen met Floris van Delft, de organisatie vanaf dag 1 op en zorgde onder andere voor een volgende meerjarige FPK-subsidie en een plek in het kunstenplan van Rotterdam. Jantien zal zich gaan richten op talentontwikkeling in de zakelijke kant van de creatieve sector. Zij zal hierin onder meer gaan samenwerken met Kevin de Randamie van Braenstorm.

Tegelijkertijd nam, samen met Jantien, ook onze bestuursvoorzitter Ank van Eekelen afscheid van ons. Zij was vanaf het begin betrokken als een warme en kritische voorzitter en heeft op cruciale momenten een belangrijke rol gespeeld. Op een typische WAT WE DOEN-manier namen wij, onze relaties en vrienden online afscheid met voordrachten, optredens en natuurlijk cadeautjes. We gaan ze alle drie enorm missen!

v.l.n.r.: Rachid, Karima, Jantien, Nurah, Floris en Anne Marleen | Fotografie Marlissa Hilkmann

5.2 FONDS PODIUMKUNSTEN 2021-2024

In augustus kregen we goed nieuws! Het Fonds Podiumkunsten besloot namelijk onze aanvraag voor meerjarige projectsubsidies te honoreren met een bedrag van 1.200.000 euro. Een klein vreugdedansje was het gevolg, ondanks dat we een ton minder kregen dan we hadden aangevraagd. Natuurlijk was dit een enorme opsteker in tijden van teleurstellingen. De commissie vond het werk van WAT WE DOEN onder andere “veelvormig en vakkundig gemaakt.” Ook: “De commissie vindt het werk getuigen van sociale betrokkenheid en ziet in de altijd maatschappelijke invalshoek, de signatuur van het gezelschap.”

5.3 CULTUURPLAN ROTTERDAM 2021-2024

Een paar maanden eerder, in juni, werden we ook al blij gemaakt, nu met een positief rapport van de RRKC (Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur). Voor het eerst hadden we ook een aanvraag ingediend voor het cultuurplan 2021-2024 in Rotterdam. Immers, “Wij zien Rotterdam-Zuid als een blauwdruk voor de wereld. Dat wat hier speelt, speelt op veel meer plekken. De inspiratie en verhalen uit deze context gebruiken we om werk te maken dat relevant is voor divers publiek in Rotterdam-Zuid, in de stad en in Nederland.”

Door dat positieve rapport stonden we klaar om ons, vanuit ons kantoor in de Afrikaanderwijk, nog diepgaander en intensiever te verbinden met Rotterdam. Ondanks dat het geadviseerde jaarlijkse bedrag van € 250.000, een stuk lager lag dan de € 400.000 die we hadden aangevraagd, waren we blij. En trots. Want nu konden we doorpakken in Rotterdam. Maar ook konden we nu doorgroeien, zowel uitvoerend, als organisatorisch.

Helaas legde de verantwoordelijke wethouder het advies naast zich neer en kende ons een bedrag toe van € 144.500. Deze beslissing viel rauw op ons dak en zou een aantal ernstige negatieve gevolgen hebben die van invloed zijn op het functioneren van onze organisatie en de impact op de stad. De argumentatie voor die beslissing werd slechts kort toegelicht: “Met dit subsidiebedrag is het mogelijk om gefaseerd door te groeien.”

We lieten het er niet bij zitten en begonnen een lobby-campagne met onder andere gesprekken met gemeenteraadsleden. Ook schreef Floris een uitgebreide brief aan wethouder Kasmi, waarin hij probeerde uiteen te zetten waarom wij het niet eens waren met deze beslissing. Daarnaast heeft Floris ook nog ingesproken (online) tijdens de commissievergadering. Het mocht helaas niet baten.

Door deze tegenvaller, werden een aantal ambities en plannen die we hadden, nu moeilijk waar te maken. Zoals het aanstellen van een netwerkredacteur, die met de verschillende mensen en groepen die we per project aan ons weten te binden zou moeten onderhouden na afloop van een project. We waren ook van plan om onze organisatie nóg Rotterdamser en diverser te maken door mensen als documentairemaker Abdelkarim el-Fassi permanent aan ons te verbinden. Zodat we uiteindelijk een team zouden hebben dat de verschillende groepen in de stad kent.

5.5 EEN MOMENT VAN BEZINNING

In oktober, toen alles dicht was, hebben we even een moment van bezinning genomen. In de Rotterdamse Munt, een stadskruidentuin op Zuid, gingen we er even goed voor zitten om te praten over hoe het nu echt met onze organisatie en met onszelf gaat. Over hoe we de rest van het jaar moesten zien te 'overleven' en over hoe we het de komende vier jaar willen doen.

We hebben het gehad over het team, over onze ambities, het uitvallen van teamleden en over hoe om te gaan met werkdruk. Omdat Jantien een tijdje ziek thuis zat, kwam er bijvoorbeeld automatisch veel op het bord van Floris terecht. Hoe ga je daarmee om? Vind je het überhaupt een probleem? Juist omdat we een team zijn dat flexibel te werk gaat en altijd voor elkaar staat, vergeet je soms dat je misschien te veel hooi op je vork kunt nemen.

Maar we hebben het ook uitvoerig gehad over hoe we ons als organisatie presenteren, profileren en positioneren. Het gevaar bij vooral grote projecten (zoals Talent voor het leven) is dat je zulke zaken soms op een laag pitje zet. Over hoe we onze rollen binnen een project zo vroeg mogelijk in het proces duidelijk moeten hebben. Want hoe vroeger procesgesprekken ingezet worden, hoe meer je je eigen geluk in het project kunt stoppen.

Tijdens deze sessie hebben we geleerd dat tijdens grote samenwerkingen met anderen, we soms een te bescheiden rol innemen. Dat we eerst harde afspraken moeten maken met basisvoorwaarden en wanneer dat geregeld is, je dan altijd nog kunt schipperen en compromissen sluiten. Wij worden namelijk als partner steeds interessanter voor anderen om mee samen te werken. Dus een beetje gezonde arrogantie mag af en toe.

Over de identiteit van onze organisatie raken we nooit uitgepraat. Ook die middag niet. Aangezien we ons steeds beter op ons gemak voelen in andere werkvelden dan alleen theater, en ons steeds vaker in het maatschappelijke werkveld bevinden, is het belangrijk om dat op een goede manier te verwoorden. We moeten leren om in korte termen uit te leggen wat we nou precies doen, zodanig dat anderen dat erkennen en herkennen. Dit is niet alleen een organisatorische uitdaging, maar ook een artistieke. We hebben in het nieuwe jaar nog veel om aan te werken dus.

WAT WE DEEDEN

MET DE LOCK-DOWN

6.0 WAT WE DEDEN MET DE LOCK-DOWN

Een project dat volledig is voortgekomen uit en ontstaan tijdens de lock-down is *Theater van het Weerzien*. Een serie van korte monologen die we bij de mensen aan de deur brachten. Door de corona-maatregelen hebben veel mensen elkaar al een lange tijd niet gezien. De dagen zijn lang en lijken op elkaar. Andere mensen ontmoeten zit er even niet in. Daarom maakten we *Theater van het Weerzien*. Een serie intieme voorstellingen van zeven minuten, die Rotterdamse acteurs bij mensen in verschillende wijken in Feijenoord bij de voordeur, onder het raam, in de voortuin of op een gezamenlijke binnenplaats speelden.

*“Ik kom nog even dag zeggen, want ik ga zo.
Ik had je verteld dat ik ging, toch?
Misschien mag het nog niet met alle maatregelen.
Ze zeggen dat het nog niet veilig is.
Dat je niet moet denken dat het allemaal weer normaal is.
Dat je vooral niet moet gaan reizen.
Maar ik kan niet wachten.
Ik moet hem zien...”*

– Uit een van de monologen van Theater van het Weerzien

We begonnen met *Theater van het Weerzien* in de zomer, toen wel duidelijk was geworden dat we voorlopig nog niet van het virus en de maatregelen af waren. In eerste instantie was het speciaal voor de Afrikaanderwijk bedoeld, aangezien we in de wijk kantoor houden. Drie weken lang zijn we toen de deuren langs gegaan met onze monologen. Later, in het nieuwe jaar, hebben we nog een tweede ronde gedaan, nu in verschillende wijken en in samenwerking met stichting Humanitas, de zorg- en welzijnzorgorganisatie. Die voorzagen ons van adressen van mensen die hier behoefte aan hadden, eenzaam waren of om andere redenen een bezoekje waard. Deze samenwerking is voortgekomen uit die eerste ronde in de zomer van 2020. Het nieuws dat acteurs langs deuren gingen, verspreidde zich snel onder bewoners en instellingen. Regelmatig kregen we een berichtje “Wanneer komen jullie ook in onze wijk?”

Met de voorstellingen werd er aangebeld, gevraagd of men tijd en zin had in een korte voorstelling en vervolgens kon men genieten van een privé voorstelling. Uiteraard op anderhalve meter afstand. De verhalen die verteld werden, gaan over mensen die elkaar na een lange tijd weer zien en zijn gebaseerd op persoonlijke verhalen van medewerkers van WAT WE DOEN. Zoals het verhaal van de oma van Floris die na afloop van de Tweede Wereldoorlog in drie dagen van Rotterdam naar Arnhem is gefietst om daar haar man te zoeken die terugkeerde van de dwangarbeid in Duitsland.

“MAG IK NU OOK MIJN VERHAAL KWIJT?”

Na afloop van de voorstelling laten we een kaartje achter met een korte uitleg over het project en stellen we de vraag: “Wanneer heb jij iemand na een lange tijd weer gezien?” Want we blijven vooral benieuwd naar de verhalen van mensen die we tegenkomen. Mensen die, naar aanleiding van de monologen, in gesprek wilden gaan met ons en zouden vertellen hoe zij de coronacrisis ervaren. Het werd meer dan we hoopten. Men raakte ontroerd, ging in discussie of werd spontaan onderdeel van de voorstelling. Om vervolgens met tranen op de wangen hun eigen verhaal te vertellen. Of gewoon te vertellen hoe het met ze gaat. Dat leverde magische momenten op. Maar soms werd het ook best heftig. “Jullie zijn de eerste die mij in maanden hebben aangesproken.” Of: “Ik heb voor het eerst in een lange tijd weer gehuild en gelachen. Dank je wel!”

Doordat het soms best emotioneel kon worden, merkten we dat het niet in de koude kleren van ons en van de acteurs ging zitten. Daarom hadden we het zo georganiseerd dat er altijd iemand van ons met de acteurs meeliep, ter ondersteuning, maar vooral ook om ze te beschermen.

We deden dit ook omdat we het belangrijk vonden dat cultuur in deze tijden van onzekerheid en zorgen, niet mag verdwijnen uit de belevingswereld en om juist nu mensen even uit die dagelijkse sleur kan halen. En als het niet in een schouwburg kan, betekent dat niet dat het ergens anders ook onmogelijk is. Daarnaast vonden we het erg belangrijk dat acteurs, in deze sombere dagen, toch nog een centje konden verdienen.

En wanneer je als acteur rondloopt en herkend wordt door buurtbewoners, dan heb je iets goed gedaan. "Ik ken jou! Jij vertelt toch verhalen? Ik heb je nu al drie keer op verschillende plekken gezien en gehoord. Hé, komen jullie er ook bij? Dit is echt leuk!" Herkend werden de acteurs ook omdat we veel aandacht kregen van media. Zelfs de NOS pikte ons project op.

Maar het ging niet altijd even makkelijk. Eerst zijn mensen een beetje voorzichtig en weten niet wat ze te wachten staat. Maar gedurende de voorstelling, zie je dat men toch helemaal in het verhaal zit en zie je dat het ze raakt. Soms werd er door de monoloog heen gekletst of snapten mensen niet dat het al begonnen was. Het was hard werken, want niet iedereen had zin in een verhaal aan de voordeur. Soms gooide men gewoon de deur dicht of werd er niet eens opengedaan. Bij een aantal ouderen, bij wie we aanbelden, merkte je ook een bepaalde angst. Begrijpelijk want er staat ineens een wildvreemde voor je deur. Op straat had niet iedereen tijd en kreeg je soms niet eens de kans om uit te leggen waar het om ging. Bij anderen was het weer heel moeilijk communiceren omdat men de taal niet machtig was. Maar dat deed ons niet en liepen we gewoon door naar een andere deur of spraken de volgende buurtbewoner op straat aan. Want de meeste mensen snakten wel naar een mooi verhaal aan de deur.

Maar het feit dat het niet altijd even makkelijk was om iemand bij zijn of haar eigen deur, gratis met een voorstelling blij te maken, zegt wel iets. Het zegt iets over de samenleving waarin we leven. Een samenleving die meer en meer, al dan niet gedwongen door overheidsbeleid of andere factoren, in zichzelf aan het keren is. Het geeft een beeld van hoe eenzaam we eigenlijk zijn en in hoeverre we dat willen blijven. Juist daarom doen wij wat we doen. We proberen bruggen te slaan en de verbindingen te zoeken. Wat dit project ons heeft geleerd is dat niet iedereen zit te wachten op contact of een mooi verhaal. Of in ieder geval niet op deze manier. En dat we nog een hoop werk te verzetten hebben door op onze manier van werken, ontmoeting en impact nog beter in te zetten.

“Het straattheater was leuk en heel bijzonder. Bedankt voor de verrassing! Kan ik weer een paar dagen op teren. Dat wilde ik je even vertellen.” – Een bewoner

WAT WE DEDEN

MET 2020

7.0 WAT WE DEDEN MET 2020

Nasrdin Dchar besloot, samen met Floris van Delft, iets te maken over wat het jaar 2020 voor Nederland heeft betekend. Maar vooral iets over wat het jaar voor hem persoonlijk heeft gebracht. *Adem* is niet zomaar een voorstelling. Het is een reflectie op een jaar waarin we met z'n allen getuige zijn geweest van hoe maatschappelijke problemen invloed hebben op ons doen en laten.

Nasrdin Dchar en coauteur Floris werkten al eerder samen met de succesvoorstellingen *DAD* en *JA*. De geplande projecten voor het najaar moesten, zoals zoveel grote theaterproducties, worden teruggetrokken. DeLamar Theater had Floris en Nasrdin al gevraagd om een oudejaarsconference te maken. Toen er tijd in de agenda vrijkwam ontstond het idee om een voorstelling te maken over het jaar.

In de voorstelling zet Nasrdin de connectie met zijn publiek in om terug te blikken op het jaar 2020. *Adem* bestaat uit drie delen, en drie mogelijke oudejaarsavonden: eentje met zijn gezin, eentje met zijn ouders en eentje met zijn jeugdvriend Mike. In de eerste twee scènes staat de coronacrisis centraal, en in het gesprek met Mike komt vooral de antiracismebeweging ter sprake. Door de persoonlijke insteek raakt de voorstelling aan de maatschappelijke thema's die de gemoederen het afgelopen jaar het meest bezig hebben gehouden.

“In *Adem* toont Dchar zich minder optimistisch dan in voorganger JA (2019). Daardoor is de voorstelling kwetsbaarder. Hij toont zijn worsteling, zijn moedeloosheid soms. Zijn ijzersterke mimiek, waar zijn sympathieke glimlach op momenten een groot verdriet verraadt, komt via de livestream in prachtige close-ups dichtbij. Zijn vastbeslotenheid om te verbinden is absoluut niet verdwenen, maar het kost hem anno 2020 wel meer moeite.”

Fotografie Raymond van Olphen

Natuurlijk gaat het over corona, de maatregelen en het gemis van een ‘normaal’ leven. Maar er wordt ook een spiegel voorgehouden, als het gaat om discriminatie en polarisatie. De voorstelling laat namelijk zien wat het met je doet, wanneer iemand bijvoorbeeld ‘een grapje’ maakt over je afkomst. In hoeverre kunnen grappen gemaakt worden? Wanneer hou je rekening met de ander? Wie bepaalt wanneer en waar we ons druk over moeten maken? Het land kende een tweedeling, die we niet eerder gewend waren. De opkomst van de anti-discriminatie bewegingen en de demonstraties in verschillende steden, liet zien dat mensen niet meer hun mond wilden en konden houden. Daartegenover staan mensen die vinden dat het allemaal overdreven is of aangeven dat de demonstraties kwaad bloed bij hen zetten door de manier waarop de actievoerders hun punt maken. De verdeeldheid was enorm.

In het kader van de voorstelling, besloten we een krant te maken, genaamd *De Lange Adem*, waarin het jaar 2020 op allerlei manieren en door verschillende mensen besproken werd. In een interview met Nasrdin zelf, zegt hij: “In de omgang met mijn vrienden of familie merk ik gewoon een verandering ten opzichte van vroeger. Ik ben bijvoorbeeld gewend om mijn ouders een kus op het voorhoofd te geven of eindeloos mee te knuffelen. Dat kan allemaal niet meer. Maar los van het fysieke contact, merk ik dat de gesprekken ook anders zijn. We hebben het vooral over dat we moeten oppassen, over de gevolgen of over wat we moeten laten. Best negatief allemaal en dat is gewoon klote.”

De voorstelling werd in zijn vorm aangepast door de maatregelen. De speeltijd werd verkort naar een uur en er werd twee keer op een avond gespeeld om toch meer publiek te kunnen bedienen. Kenmerkend voor deze tijd was toen de voorstelling op een zondagmiddag in het splinternieuwe gebouw van Theater Zuidplein speelde. Alle regels, beperkingen en controles die uitgevoerd moesten worden in het kader van corona-veiligheid, zorgden ervoor dat het theaterbezoek anders was dan normaal. Vooral de gezelligheid na afloop van de voorstelling, waar je normaliter nog een drankje gaat doen in de foyer en even bijkletsen met anderen of het over de voorstelling te hebben, zat er dit keer niet in. Direct bij de zaaldeuren werden bezoekers vriendelijk, doch streng, naar de zij-uitgang van het theater gedirigeerd. Zo zat je nog in het verhaal en zo stond je ineens buiten. Onwerkelijk.

WAT WE DOEN

IN AFRI

8.0 WAT WE DEDEN IN AFRI

Al ruim twee jaar hebben we met veel plezier ons kantoor in verzamelgebouw 't Klooster, het Huis van de Wijk aan het Afrikaanderplein. In de afgelopen tijd hebben we de buurt beter leren kennen door gesprekken, samenwerkingen en wandelingen door de wijk. Langzaam beginnen we een beeld te krijgen van waar we ons bevinden, maar we kijken nog steeds met 'nieuwe' ogen naar waar we zijn en we krijgen steeds nieuwe vragen. En andersom is het ook zo dat steeds meer bewoners, organisaties en ondernemers in de wijk ons leren kennen en ons weten te vinden.

Fotografie Mohammed Azoabi

Wij wilden graag in die wijk zitten omdat we daar midden in de samenleving vertoeven en werken. En de Afrikaanderwijk is daarvoor de plek bij uitstek. Het is een volkswijk, met een geschiedenis, maar ook met een toekomst. Maar wat gebeurt er in het heden?

Wat er momenteel vooral speelt in de wijk is: verandering. En daar wilden we iets mee doen. Het is een gebied dat enorm in beweging is en de reacties daarop zijn, zoals bij elke verandering, heel gemengd. Voor ons is het thema 'verandering' een bril om de komende jaren nog beter naar onze omgeving te kijken. Daarom bedachten we het project 'In Afri', waarbij we, samen met bewoners de veranderingen in de wijk in kaart brengen door met hen te wandelen en te praten. Wat doet verandering met een bewoner? Welke plekken moeten blijven? Of waar moet de wijk juist afscheid van nemen? Hoe was het er vroeger? Al deze onderwerpen behandelen we met de bewoners, er worden opnames gemaakt, artikelen over gepubliceerd en uiteindelijk met behulp van podcasts in een audiotour aangeboden aan geïnteresseerden.

GENTRIFICATIE

Vernieuwing van de woningvoorraad en toevoeging van koophuizen staan in Rotterdam hoog op de agenda, vooral in slecht gewaardeerde wijken op Zuid. Eén van die wijken is de Afrikaanderwijk, die jarenlang bekend stond als een achterstandswijk en 'waar niemand wilde wonen'. Een plek met bewoners die verhuisden zo gauw hun inkomen dat toeliet. Volgens de gemeente Rotterdam.

Inmiddels verrijzen er nieuwe grootstedelijke appartementencomplexen en eengezinswoningen in oude stijl, gericht op de smaak van de hoogopgeleiden en financieel daadkrachtigen. De etnische diversiteit van de wijk met zijn gevarieerde winkels en bedrijvigheid blijkt nu een unique selling point en hip. Gentrificatie was in de jaren '60 een spontaan proces dat ontstond doordat kunstenaars en bohemien zich in oude panden vestigden en de buurt een hippe en creatieve impuls gaven. Daarop kwamen vervolgens andere hoogopgeleiden af, die de wijk met hun economisch kapitaal verder ontwikkelden. Sindsdien is gentrificatie een veel besproken en onderzocht fenomeen in de sociale geografie.

De Afrikaanderwijk is een oude arbeiderswijk (ontstaan rond 1900) in de Rotterdamse deelgemeente Feijenoord, onderdeel van Rotterdam-Zuid. Dit gebied wordt wel getypeerd als de enige echte Vogelaarwijk van Nederland. Een groot aantal bewoners van de Afrikaanderwijk heeft een inkomen onder de armoedegrens en het aantal bewoners dat van een uitkering leeft, ligt ver boven het stedelijk gemiddelde. Al decennialang is de meerderheid van de bevolking van de wijk van allochtone afkomst - vooral Turkse en Marokkaanse Nederlanders.

De wijk wordt vaak gezien als probleemwijk, maar ook als springplank, bijvoorbeeld via ondernemerschap. Corporatie Vestia Feijenoord heeft in de Afrikaanderwijk veel bedrijfs- en maatschappelijk onroerend goed.

De Afrikaanderwijk is de laatste decennia veranderd in een moderne, gekleurde stadswijk. Ondanks de veranderingen, zijn de bewoners het eens: de wijk verbindt. Maar er zijn ook zaken waar men zorgen over heeft. In de wijk bevinden zich enkele van de armste buurten van Nederland. De werkloosheid is groot, veel kinderen gaan zonder ontbijt naar school.

De wijk kent ook criminaliteit en de ergernissen hierover zijn aanwezig. Ook de woonkwaliteit laat te wensen over, wat zich uit in een concentratie van lage inkomens, het wegtrekken van gezinnen (middenklasse) en een lage veiligheidsindex.

Daarnaast is 2 jaar geleden een transformatieplan opgesteld van de Tweebosbuurt waarin 599 oude woningen en bedrijfsruimtes worden gesloopt en 374 nieuwe woningen worden gebouwd. Dat heeft voor veel ophef, onrust en verdriet gezorgd bij bewoners.

Er wordt van alles geprobeerd om Zuid een 'boost' te geven, zoals het vierjarenplan van het Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ); Extra lesuren per week voor het basisonderwijs en een offensief om de werkloosheid terug te dringen moeten het stadsdeel verbeteren. NPRZ wil de achterstanden die Zuid heeft (en dus ook de Afrikaanderwijk) op de vier grote steden, in 2031 hebben weggewerkt.

De wijk staat in de top 5 wijken in Rotterdam met een hoge concentratie van kinderen in arme huishoudens. Op dit moment behoort de Afrikaanderwijk tot de zeven sociaaleconomisch zwakste wijken van Rotterdam. De wijk maakt als onderdeel van Rotterdam-Zuid deel uit van één van de sociaaleconomisch slechtste gebieden van Nederland. Het opleidingsniveau is laag: de gemiddelde Cito-score bedraagt 526,6, het aandeel leerlingen op havo/vwo 3 is 27 procent, het aandeel leerlingen op mavo 3/4 is 20 procent en het aandeel jongeren met een startkwalificatie vmbo bedraagt 35 procent. Voor al deze kenmerken geldt dat dit veel lager is dan de cijfers voor de stad als geheel.

Bron: Gemeente Rotterdam

In het najaar begonnen we met de wandelingen en gesprekken. Wat ons meteen al opviel is dat er veel liefde is voor de plek en dat zo veel gesprekken gaan over verandering. Humanitas heeft het over hoe het welzijnswerk verandert. Buurtbewoners over hoe de samenstelling van de buurt anders is dan jaren geleden. Beleidsmakers willen van alles veranderen. Gentrificatie, nieuwbouw, verlies van sociale cohesie, behoefte aan nieuwe burgerinitiatieven. Noem maar op. Het gebied is enorm in beweging en de reacties daarop zijn, zoals bij elke verandering, heel gemengd. Want verandering is soms nodig, vaak niet tegen te houden en meestal lastig, omdat het betekent dat er afscheid moet worden genomen van vertrouwde mensen en dingen en er onbekende mensen en dingen welkom geheten moeten worden.

DE BEWONER AAN HET WOORD

Wij zijn van plan om hier de komende jaren ons steeds meer te verbinden met het leven in de wijk. We willen graag een onderdeel worden, maar we beseffen dat dat niet zomaar gebeurt. We maken deel uit van de verandering die aan de gang is. We beseffen ook dat we, omdat we met nieuwe ogen kunnen kijken, iets toe kunnen voegen aan het begrijpen van wat er nu gaande is. Om dat proces van afscheid nemen en welkom heten in kaart te brengen en er woorden of beelden aan te geven. Maar dan vanuit het oogpunt van de bewoners. De verhalen over de wijk, uitgelegd door politiek, media, ambtenarij of professionele instellingen, kennen we reeds. Nu is het de beurt aan de bewoner zelf. Het zijn openhartige gesprekken en de hoofdvraag is telkens: "Hoe verandert de buurt en wat betekent dat voor jou persoonlijk?"

"Die participatiemaatschappij is een mooi idee, maar ik denk vaak aan de uitspraak van Lao-tse. 'Geef een mens een vis en hij heeft eten voor één dag, leer hem vissen en hij heeft eten voor heel zijn leven.' Ze hebben de mensen hier eerst een paar vissen gegeven en toen de hengel de wijk in geflikkerd. En niemand heeft ze leren vissen."

– Eén van de geïnterviewden

NIEUWE UITDAGING

Voor ons is dit project een nieuwe uitdaging, want wij zijn en blijven theatermakers. Maar wij houden wel van nieuwe dingen proberen. En omdat we noodgedwongen even niet in de theaterzalen konden werken, kregen we de ruimte om oude ideeën uit de kast te halen en daarmee aan de slag te gaan.

We hebben lang nagedacht over de vorm, de manier van gesprekken voeren en hoe je het beste podcasts kunt maken. We hebben zelfs een avond een masterclass podcast (online) gekregen van Simon Heijmans, bekend van de populaire podcast 'De brand in het landhuis'. Hier kregen we praktische tips over hoe het beste podcasts te maken en zo aantrekkelijk mogelijk te maken voor de luisteraar. Wel of geen muziekje erbij? Hoe moeten de luisteraars hiernaar luisteren? Luisteren ze naar een bewoner die een verhaal vertelt of neemt de interviewer de luisteraar mee in zijn beleving van de wandeling?

Daarnaast hebben we heel lang gesteggeld over de schrijfstijl van de artikelen op onze website. Lengte, manier van vertellen, welke quotes hou je erin en moet het in ik-vorm zijn of niet? Na vijf wandelingen/gesprekken hadden we de juiste manier van werken gevonden en het gevoel te pakken.

AUDIOTOURS

De verhalen worden opgenomen, vervolgens opgetekend en gepubliceerd op onze website en social media. Het einddoel is een audiotour langs deze plekken. Zo luister je niet alleen naar de verhalen, maar zie je ook fysiek wat een bewoner bedoelt. Het mooie van dit project, inclusief de audiotours (waar we ergens in het voorjaar mee zullen starten) is dat geïnteresseerden nu eens de verhalen van de bewoners, puur en ongecensureerd kunnen horen. In de lente van 2021 zijn we klaar met de wandelingen en gesprekken (dat zullen er uiteindelijk in totaal 15 zijn) en zullen we starten met de audiotours.

We zijn nog maar net begonnen en hebben nog vele wandelingen in het vooruitzicht maar er zijn nu al een aantal zaken die ons zijn opgevallen in de gesprekken die we al hebben gevoerd. De belangrijkste is dat de mensen ongelooflijk trots zijn op hun wijk. Ze vinden hun wijk helemaal niet zo erg als beweerd wordt en zouden voor geen goud de wijk uit willen. Zo zie je maar. Wordt vervolgd.

DIT WAS WAT WE DEDEN

IN 2020

Nagesprek met publiek in 't Klooster
Fotografie: Marlissa Hilkmann

9. DIT WAS WAT WE DEDEN IN 2020

2020 zal in het geheugen van vele Nederlanders gegraveerd blijven. Velen zullen het als een litteken ervaren, dat ons voor altijd zal blijven herinneren aan dat jaar waarin het land te maken had met een dodelijk virus, harde maatregelen en tegenstellingen in het publieke debat.

Voor WAT WE DOEN was het eerst een jaar van geluk en trots, daarna van ongeloof en verdriet om vervolgens het jaar te eindigen met nieuwe uitdagingen en hoop. Hoop op verbetering en dat we snel weer in de theaters mogen zijn. Nieuwe uitdagingen en projecten zijn noodgedwongen ontstaan of omdat we willen groeien.

Als er iets is wat het jaar 2020 ons heeft geleerd is dat we gek zijn op ons werk, op onze omgeving en op de mensen om ons heen. Het gemis was groot en toch, ondanks de beperkingen en tegenslagen, hebben we onszelf en de wereld om ons heen laten zien dat we als organisatie bewust zijn van het belang van positiviteit, realitiveren en omdenken. Dat we in een moeilijke tijd, onmogelijkheden kunnen veranderen in kansen.

Maar vooral dat het soms nodig is om elkaar goed vast te houden en elkaar in de ogen te kijken. Om vervolgens tegen elkaar te zeggen: "We komen hieruit. Ongetwijfeld."

Stichting WAT WE DOEN

Financieel verslag 2020

H. Türkmen
16-3-2021

Getekend voor akkoord
V.L. FIT 25-3-2021

Stichting WAT WE DOEN

Jaarrekening

2020

Inhoud	pagina
1. Inleiding	1
2. Balans	3
3. Exploitatierekening	4
4. Grondslagen voor waardering en resultaat bepaling	6
5. Toelichting op de balans	7
6. Toelichting op de exploitatierekening	10
7. Prestatieverantwoording volgens model III	13
8. Speellijst volgens model IV	14
9. Overzicht subsidiabele en gerealiseerde prestaties volgens model V	16
10. Jaarverantwoording Wet Normering Topinkomens (WNT)	17

datum 17 maart 2021

HT

1. Inleiding

Bestuur

Het bestuur van Stichting WAT WE DOEN wordt ultimo 2020 gevormd door:

Voorzitter a.i.:	Hatice Türkmen
Secretaris:	Gerrit Jan van Tongeren
Penningmeester:	Valentijn Fit
Lid:	Ruud van Zuilen
	Katinka Enkhuizen

Financiering

De stichting wordt structureel gesubsidieerd door het Fonds Podiumkunsten, in 2020 is hier € 371.252 voor ontvangen. In 2020 is van het Fonds Podiumkunsten naast de structurele subsidie een extra subsidie bedrag toegekend, van € 39.000, ter dekking van de verliezen door de uitbraak van het Corona virus. Daarnaast is nog € 35.000 aan incidentele subsidie ontvangen van het Fonds Podiumkunsten.

€ 445.252

Voor de in 2020 geplande productie *Hoe ik Talent voor het leven kreeg (HITVHLK)* is door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, in het kader van de Europese subsidieregeling AMIF een subsidie van € 638.442 toegekend.

€ 638.442

Tenslotte is € 4.000 euro aan project subsidie van de Gemeente Rotterdam ontvangen

€ 4.000

Totaal ontvangen subsidie

€ 1.087.694

Verloop eigen vermogen

Het saldo van het eigen vermogen bedroeg per 1 januari 2020

€ 372.245

Bij: Ontvangen subsidies en bijdragen 2020

€ 1.087.694

Bij: Directe en indirecte opbrengsten en rentebaten

€ 324.653

€ 1.412.347

€ 1.784.592

Af: Uitgaven 2020

€ 1.504.885

Saldo van het eigen vermogen per 31 december 2020

€ 279.708

HT

1. Inleiding

In het verslagjaar is een negatief exploitatiesaldo ontstaan van	€	-92.538
Begroot was een exploitatieresultaat van	€	15.623
Verschil resultaat ten opzichte van de begroting	€	-108.161

Verschillen ten opzichte van **Begroting 2020**

De belangrijkste verschillen ten opzichte van de begroting die tot dit resultaat hebben geleid zijn als volgt:

	<u>Voordelig</u>	<u>Nadelig</u>
Baten		
<u>Opbrengsten</u>		
Directe opbrengsten		€ 365.090
Indirecte opbrengsten	€ 27.126	
Bijdragen uit private middelen		€ 18.943
Totaal opbrengsten		€ 356.907
<u>Bijdragen</u>		
Subsidie FPK	€ 49.969	
Overige bijdragen uit publieke middelen		€ 16.558
Totaal bijdragen	€ 33.411	
Verschil baten ten opzichte van de begroting		€ 323.496
Lasten		
Beheerslasten: personeelslasten		€ 132.647
Beheerslasten: materiële lasten	€ 36.892	
Activiteitenlasten: personeelslasten	€ 112.629	
Activiteitenlasten: materiële lasten	€ 198.468	
Coproducties		
Verschil lasten ten opzichte van de begroting	€ 215.341	
<u>Rente en Bijzondere baten en -lasten</u>		
Verschil rentebaten en -lasten ten opzichte van de begroting		€ 6
Verschil bijzondere baten en lasten ten opzichte van de begroting		
Verschil exploitatieresultaat ten opzichte van de begroting		€ 108.161

HT

2. Balans

Bedragen in EUR

2020

2019

ACTIVA**Vlottende activa**

Vorderingen	348.030	455.291
Liquide Middelen	108.496	610.447
Totaal vlottende activa	456.526	1.065.738

TOTAAL ACTIVA**456.526****1.065.738****PASSIVA****Eigen vermogen**

Algemene reserve	141.267	-
Bestemmingsreserve reprise HITVHLK	75.000	-
Bestemmingsreserve AMIF-gelden	63.442	372.245
Totaal eigen vermogen	279.709	372.245

Kortlopende Schuld

176.817

693.493

TOTAAL PASSIVA**456.526****1.065.738**

3. Exploitatierkening

Bedragen in EUR

BATEN

	2020	Begroting 2020	2019
1a. Publieksinkomsten binnenland			
- Recette	21.582	177.386	41.397
- Uitkoop	69.620	31.100	1.100
1 Publieksinkomsten Totaal	91.202	208.486	42.497
2 Sponsorinkomsten	-	61.000	2.222
3a. Baten capproducties	28.179	180.000	230.564
3b. Overige Inkomsten	14.594	49.580	1.016
3. Overige Directe Inkomsten	42.774	229.580	231.580
4 Totaal Directe Opbrengsten (som 1 t/m 3)	133.976	499.066	276.299
5 Indirecte Opbrengsten	27.126	-	-
6a Bijdragen particulieren incl. vrienden	6.566	-	-
6c Bijdragen van private fondsen	141.991	152.500	162.417
6e Overige private bijdragen	15.000	30.000	-
6 Overige bijdragen uit private middelen	163.557	182.500	162.417
7 Totaal Eigen Inkomsten	324.659	681.566	438.716
8 Meerjarige subsidie FPK incl Covid bijdrage	410.252	360.283	360.283
12 Overige bijdragen uit publieke middelen	677.442	694.000	7.500
13 Totaal Publieke Subsidies en Bijdragen	1.087.694	1.054.283	367.783
14 Totale baten	1.412.353	1.735.849	806.499

INKOMSTENQUOTES

Berekende Eigen Inkomensquote	23,0%	39,3%	54,4%
Berekende Andere Inkomensquote	70,8%		48,9%
Gemiddeld behaalde Eigeninkomstenquote is	36,9%	over de periode 2017-2020	
Te behalen Eigeninkomstenquote	norm 30,8%	over de periode 2017-2020	

3. Exploitatierkening

Bedragen in EUR

LASTEN

	2020	Begroting 2020	2019
1 Beheerslasten personeel	198.399	65.752	34.349
2 Beheerslasten materieel	75.833	112.725	32.746
3 Totale beheerslasten	<u>274.232</u>	<u>178.477</u>	<u>67.095</u>
Activiteitenlasten personeel voorbereiding	321.555	147.488	254.256
Activiteitenlasten personeel uitvoering	<u>251.008</u>	<u>537.703</u>	<u>37.116</u>
4 Activiteitenlasten personeel	572.562	685.191	291.372
Activiteitenlasten materieel voorbereiding	75.941	102.500	10.733
Activiteitenlasten materieel uitvoering	489.182	667.558	22.923
Marketing	<u>92.967</u>	<u>86.500</u>	<u>11.814</u>
5 Activiteitenlasten materieel	658.090	856.558	45.470
6 Lasten coproducties	-	-	221.803
7 Totale activiteitenlasten	<u>1.230.652</u>	<u>1.541.749</u>	<u>558.645</u>
8 Totale Lasten	<u>1.504.885</u>	<u>1.720.226</u>	<u>625.740</u>
9 Saldo uit gewone bedrijfsvoering	-92.532	15.623	180.759
10 Saldo rentebaten/lasten	-6	-	-
12 Exploitatieresultaat	<u><u>-92.538</u></u>	<u><u>15.623</u></u>	<u><u>180.759</u></u>
Resultaat verdeling			
Bestemmingsreserve reprise HITVHLK	75.000		
Bestemmingsreserve AMIF-gelden	63.442		
Algemene reserve	<u>-230.979</u>		
Totaal resultaatverdeling	<u><u>-92.537</u></u>		
Personele Bezetting (beheer + activiteiten)			
Fte. Vast in dienst	3,11		
Fte. Tijdelijk in dienst	2,19		3,85
Fte. Inhuur	<u>7</u>		
Totaal Fte. personele bezetting	12,32	0,00	3,85
Aantal vrijwilligers	131		17
Fte. vrijwilligers	2,9		

HT

4. Grondslagen voor waardering en resultaat bepaling

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de bepalingen uit RJ 640, voor zover deze niet afwijken van de aanwijzingen in het Handboek Verantwoording Meerjarige Activiteitsubsidie 2017-2020 van het Fonds Podiumkunsten (FPK). De jaarrekening is opgesteld in euro's. De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

WAARDERINGSGRONDSLAGEN VOOR DE BALANS

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen historische aanschafprijs, rekening houdend met de afschrijving en subsidies. De afschrijving geschiedt lineair op basis van de verwachte levensduur.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Langlopende schulden

De langlopende schulden betreffen de schulden met een looptijd langer dan één jaar. Deze worden, voor zover niet anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kortlopende Schulden

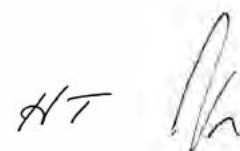
De kortlopende schulden betreffen de schulden met een looptijd van korter dan één jaar. De worden, voor zover niet anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en verrichte diensten en subsidies enerzijds, en anderzijds de kosten en andere lasten van het jaar, gewaardeerd tegen historische kostprijs.

Opbrengsten zijn verantwoord in het jaar waarin de prestaties zijn geleverd, danwel de diensten zijn verricht. Lasten welke hun oorsprong vinden in het boekjaar zijn in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

5. Toelichting op de balans per 31 december

Bedragen in EUR

ACTIVA	2020	2019
<u>Viottende activa</u>		
<u>Vorderingen</u>		
Debiteuren	1.663	170.432
Totaal debiteuren	1.663	170.432
<u>Te ontvangen subsidie</u>		
Min. Sociale Zaken en Werkgelegetheid, AMIF Subsidie	319.221	-
K.F. Hein Fonds	4.000	-
PB Cultuurfonds	2.500	20.000
Stichting Dioraphte	3.000	-
Gemeente Utrecht	750	-
SHV Fentener van Vlissingen Fonds	2.500	-
Elise Mathilde Fonds	2.500	-
Totaal te ontvangen subsidie	334.471	20.000
<u>Te vorderen belastingen en premies sociale verzekeringen</u>		
Omzetbelasting	6.872	3.099
Totaal te vorderen belastingen en sociale verzekeringen	6.872	3.099
<u>Overige vorderingen</u>		
Openstaande werkvoorschotten	-	6.500
Vooruitbetaalde kosten	3.770	218.085
Nog te ontvangen bedragen	20	33.159
Vooruitbetaalde pensioenpremies	1.234	4.017
Totaal overige vorderingen	5.024	261.761
Totaal Vorderingen	348.030	455.291
<u>Liquide Middelen</u>		
Triodos 141 betaalrekening	6.006	428.147
Triodos 941 spaarrekening	102.490	182.500
Banken overig	-	-200
Totaal liquide middelen	108.496	610.447
<i>De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.</i>		
TOTAAL ACTIVA	456.526	1.065.738

HT

h

Bedragen in EUR

5. Toelichting op de balans per 31 december

2020

2019

PASSIVA

Eigen vermogen

Saldo Algemene Reserve per 1 januari	372.246	191.485
Uit resultaatbestemming	-230.979	180.759
Saldo Algemene Reserve per 31 december	141.267	372.245

Bestemmingsreserve reprise HITVHLK

Saldo reserve 1 per 1 januari	-	-
Uit resultaatbestemming	75.000	-
Saldo reserve 1 per 31 december	75.000	-

Bestemmingsreserve AMIF-gelden

Saldo reserve per 1 januari	-	-
Uit resultaatbestemming	63.442	-
Saldo reserve per 31 december	63.442	-

Totaal eigen vermogen

279.709 **372.245**

Kortlopende Schuld

Schulden aan leveranciers

Crediteuren	5.897	38.680
Totaal schulden aan leveranciers	5.897	38.680

Af te dragen belastingen en premies sociale verzekeringen

Loonbelasting	13.989	6.820
Totaal af te dragen belastingen en sociale verzekeringen	13.989	6.820

Overige kortlopende schulden

Te betalen kosten	236	-
Te betalen projectkosten	118.950	189.803
Te betalen vakantiegeld	5.845	10.453
Te betalen accountantkosten	5.400	5.500
Overige kortlopende schulden	-	-392
Vooruitontvangen subsidies	26.500	442.629
Totaal overige kortlopende schulden	156.931	647.993

Totaal kortlopende schulden

176.817 **693.493**

TOTAAL PASSIVA

456.526 **1.065.738**

HT

5. Toelichting op de balans

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Er is een huurovereenkomst met Stichting Humanitas voor de huur van het kantoor. Deze is ingegaan op 1 januari 2020 en wordt jaarlijks met 1 jaar verlengd. De huurprijs bedraagt € 320,- per maand.

Toegekende meerjarige activiteitsubsidie 2021-2024

In het kader van de Deelregeling meerjarige activiteitsubsidies Fonds

Podiumkunsten 2021/2024 is een vierjarige subsidie toegekend van totaal € 1.268.000

De subsidieopbouw is als volgt:

Toekenning	Reguliere bijdrage		Indexatie		
2021	€	300.000	€	17.000	€ 317.000
2022	€	300.000	€	17.000	€ 317.000
2023	€	300.000	€	17.000	€ 317.000
2024	€	300.000	€	17.000	€ 317.000
Totaal					€ 1.268.000

De Gemeente Rotterdam heeft in het kader van het Cultuurplan 2021-2024 een vierjarige subsidie toegekend van € 156.600,- per jaar.

De subsidie is als volgt opgebouwd:

Toekenning	Reguliere bijdrage		Fair Pay bijdrage		
2021	€	146.000	€	10.600	€ 156.600
2022	€	146.000	€	10.600	€ 156.600
2023	€	146.000	€	10.600	€ 156.600
2024	€	146.000	€	10.600	€ 156.600
Totaal					€ 626.400

6. Toelichting op de exploitatierekening

Bedragen in EUR

BATEN	2020	Begroting 2020 2020	2019
1a. Publieksinkomsten binnenland			
Recette	21.582	177.386	41.397
Uitkoop	69.620	31.100	1.100
1 Publieksinkomsten Totaal	91.202	208.486	42.497
2 Sponsorinkomsten	-	61.000	2.222
3a. Baten coproducties	28.179	180.000	230.564
3b. Overige Inkomsten			
Auteursrechten	7.587	14.580	-
Verkoop bijproducten	6.608	-	-
Opbrengst besloten voorstelling	400	-	-
Overig	-	35.000	1.016
subtotaal overige inkomsten	14.594	49.580	1.016
3. Overige Directe Inkomsten	42.774	229.580	231.580
4 Totaal Directe Opbrengsten (som 1 t/m 3)	133.976	499.066	276.299
5 Indirecte Opbrengsten	27.126	-	-
6a Bijdragen particulieren incl. vrienden	6.566	-	-
6c Bijdragen van private fondsen			
Fonds21	65.000	65.000	10.000
VSBfonds	2.783	-	62.217
Prins Bernhard Cultuurfonds	-	2.500	20.000
Stichting DOEN / BGL Fonds	6.000	-	-
Dioraphte	30.000	-	-
BankGiro Loterij Fonds	-	50.000	50.000
Fonds 1818	15.000	15.000	-
Diverse private subsidies	23.208	20.000	20.200
subtotaal 6c bijdragen van private fondsen	141.991	152.500	162.417
6e Overige private bijdragen	15.000	30.000	-
6 Overige bijdragen uit private middelen	163.557	182.500	162.417
7 Totaal Eigen Inkomsten	324.659	681.566	438.716
8 Meerjarige subsidie FPK incl Covid bijdrage			
Meerjarige subsidie FPK	371.252		
Bijdrage FPK ivm Covid	39.000		
Subtotaal meerjarige subsidie FPK	410.252	360.283	360.283
12 Overige bijdragen uit publieke middelen			
Fonds Podiumkunsten projectsubsidies	35.000	35.000	-
Projectsubsidie gemeente	4.000	21.000	1.500
Ministerie SZW ivm AMIF	638.442	638.000	6.000
subtotaal overige bijdragen uit publieke middelen	677.442	694.000	7.500
13 Totaal Publieke Subsidies en Bijdragen	1.087.694	1.054.283	367.783
14 Totale baten	1.412.353	1.735.849	806.499

6. Toelichting op de exploitatierekening

Bedragen in EUR

LASTEN

	2020	Begroting 2020 2020	2019
<u>1 Beheerslasten personeel</u>			
Zakelijk directeur, inclusief transitievergoeding	110.982	6.385	4.853
Artistiek directeur (in 2020: 30%, in 2019: 5%)	23.200	19.154	2.057
Zakelijk producent (in 2020: 30%, in 2019: 5%)	17.712	4.567	2.810
Marketing (in 2020: 30%, in 2019: 5%)	26.145	9.165	5.701
Fondsenwerving - relatiebeheer	23.702	8.500	-
Redacteur en O&O (in 2020: 30%, in 2019: 5%)	8.980	4.206	2.052
Onkosten personeel belast	286	-	-
Onkosten personeel onbelast	11.224	13.775	-
Onkosten van zzp'ers	185	-	-
Uitkeringen verzuimverzekering	-39.130	-	-
Overig personeel	15.114	-	16.876
Totaal beheerslasten personeel	198.399	65.752	34.349
<u>2 Beheerslasten materieel</u>			
Huisvesting	4.085	6.375	4.034
Bureaukosten	63.053	54.850	15.642
Algemene publiciteit	7.425	51.500	11.822
Overige beheerslasten	1.270	-	1.249
Totaal beheerslasten materieel	75.833	112.725	32.746
3 Totale beheerslasten	274.232	178.477	67.095
<u>4 Activiteitenlasten personeel</u>			
Activiteitenlasten personeel voorbereiding			
Artistiek directeur (70%)	54.133	-	-
Uitvoerend personeel	41.996	50.624	3.000
Productie	13.816	15.801	47.793
Techniek	28.883	11.050	-
Marketing en Publiciteit (70%)	61.005	-	34.247
Vrijwilligers	-	-	8.436
Regisseur voorbereiding/assistentie	4.766	-	42.014
Artistiek kader	43.175	70.013	-
Research en redactie	-	-	22.310
Kostuumontwerper	-	-	3.000
Schrijver	11.500	-	14.294
Video ontwerper	-	-	14.500
Zakelijk leiding	-	-	64.661
Zakelijk producent (70%)	41.327	-	-
Redacteur en O&O (70%)	20.954	-	-
Totaal activiteitenlasten personeel voorbereiding	321.555	147.488	254.256
Activiteitenlasten personeel uitvoering			
Artistiek directeur	-	56.219	-
Artistiek kader	-	7.487	-
Uitvoerend personeel	55.081	95.860	23.772
Productie	30.626	42.128	-
Techniek	32.908	63.361	-
Publiciteit	-	53.327	-
Educatie	-	-	13.344
Vrijwilligers	30.001	71.250	-
Zakelijk leiding	-	56.219	-
Kok en Grime	17.278	21.984	-
Zakelijk producent	-	22.836	-
Creatief Producent	85.113	16.000	-
Redacteur en Onderzoek en Ontwikkeling	-	21.032	-
Overig	-	10.000	-
Totaal activiteitenlasten personeel uitvoering	251.008	537.703	37.116
Totale activiteitenlasten personeel	572.562	685.191	291.372

6. Toelichting op de exploitatierekening

Bedragen in EUR

5 Activiteitenlasten materieel

Activiteitenlasten materieel voorbereiding

Decors / kostuums / rekwisieten	37.517	50.000	-
Techniek / electronica / huur apparatuur	433	3.000	-
Transport / reis / verblijfkosten	28.072	23.500	-
Huur repetitieruimten	9.482	26.000	-
Locatiekosten	252	-	-
Overige voorbereidingskosten	185	-	-
Totaal voorbereidingskosten	75.941	102.500	10.733

Activiteitenlasten materieel uitvoering

Decors / kostuums / rekwisieten	3.286	18.000	-
Techniek / electronica / huur apparatuur	22.722	21.428	-
Transport / reis / verblijfkosten	65.228	59.025	-
Locatiekosten - huur ruimten	1.958	9.400	-
Immateriële productiekosten	13.530	14.580	-
Niet podium gerelateerde kosten	1.500	-	-
Horeca	2.562	15.000	-
Randprogrammering	61.686	101.000	11.430
Bushuur	5.000	13.125	-
Kosten NewBees	295.803	400.000	11.493
Programma kosten	14.937	-	-
Overige uitvoeringskosten	972	16.000	-
Totaal uitvoeringskosten	489.182	667.558	22.923

Marketing

Publiciteit	84.857	51.500	-
PR	7.515	3.000	-
Overig specifieke publiciteitskosten	595	32.000	-
Totaal specifieke publiciteit	92.967	86.500	11.814

Totaal activiteitenlasten materieel

658.090	856.558	45.470
---------	---------	--------

6 Lasten coproducties

-	-	221.803
---	---	---------

7 Totale activiteitenlasten

1.230.652	1.541.749	558.645
-----------	-----------	---------

8 Totale Lasten

1.504.885	1.720.226	625.740
-----------	-----------	---------

HT

12

7. Prestatieverantwoording volgens model III

	2020	Begroot	2019
Producties			
Nieuwe Productie	1	5	2
Reprises Productie			0
Nieuwe Co-productie	2	4	2
Reprise Co-productie	2		1
Totaal aantal uitvoeringen	5	9	5
Bezoekers per categorie producties			
Nieuwe Productie			
Reprises Productie			
Nieuwe Co-productie	5487		22456
Reprise Co-productie	459		10505
Totaal aantal bezoekers	5946	8883	32961
Regionale spreiding van voorstellingen/concerten			
Noord	4	11	43
Oost	1	6	16
Midden		4	30
West		4	35
Zuid	2	5	16
Amsterdam	7	26	22
Rotterdam	3	21	40
Den Haag	3	6	2
Utrecht	15	7	5
Buitenland			3
Totaal	35	90	212
Waarvan in standplaats	7	20	22
Waarvan schoolvoorstellingen	0	15	106
Regionale spreiding van bezoekers			
Noord	548		2390
Oost			3189
Midden			2937
West			7233
Zuid	508		3928
Amsterdam	2278		6060
Rotterdam	1046		3241
Den Haag			1210
Utrecht	1566		1971
Buitenland			672
Totaal	5946	8883	32831
Waarvan in standplaats	2278		6060
Waarvan schoolvoorstellingen	0	1350	3014
Aanvullende gegevens bezoekers			
Reguliere voorstellingen	5946	8882	29947
Schoolvoorstellingen	0	1350	3014
Totaal	5946	8883	32961
Waarvan betalend (regulier)	5657	8438	29383
Waarvan niet betalend (regulier)	289	444	564
Totaal aantal bezoekers regulier	5946	8882	29947
Aanvullende gegevens bezoeken			
Educatieve activiteiten		15	
Inleidingen		4	1
Anders/Overige (toe te lichten in verslag)	32	8	2
Totaal	32	27	3
Aantal voorstellingen over de drie circuits (kleine zaal, midden, grote zaal)			
grote zaal	19	15	58
Klein/midden	16	75	154
Totaal aantal uitvoeringen	35	90	212

8. Speellijst volgens model IV

Datum	Productie
16-jan-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg
23-jan-20	JA - reprise
13-feb-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg - de Expeditie
14-feb-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg - de Expeditie
15-feb-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg - de Expeditie
28-feb-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg - de Expeditie
29-feb-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg - de Expeditie
1-mrt-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg - de Expeditie
5-mrt-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg - de Expeditie
6-mrt-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg - de Expeditie
7-mrt-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg - de Expeditie
16-mrt-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg - de Expeditie
17-mrt-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg - de Expeditie
18-mrt-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg - de Expeditie
3-apr-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg - de Expeditie
4-apr-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg - de Expeditie
9-apr-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg - de Expeditie
10-apr-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg - de Expeditie
11-apr-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg - de Expeditie
17-apr-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg
17-apr-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg - de Expeditie
18-apr-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg - de Expeditie
19-apr-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg - de Expeditie
3-jul-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg
8-jul-20	Theater van het Weerzien
9-jul-20	Theater van het Weerzien
10-jul-20	Theater van het Weerzien
16-jul-20	Theater van het Weerzien
17-jul-20	Theater van het Weerzien
29-jul-20	Theater van het Weerzien
19-aug-20	Theater van het Weerzien
16-sep-20	Theater van het Weerzien

Totaal aantal bezoekers

Locatie
De Duif
Besloten voorstelling voor Binnenlandse Zaken
Foyers Stadsschouwburg Amsterdam
Foyers Stadsschouwburg Amsterdam
Foyers Stadsschouwburg Amsterdam
Foyers van Theater Zuidplein
Foyers van Theater Zuidplein
Foyers van Theater Zuidplein
Foyers Stadsschouwburg Utrecht
Foyers Stadsschouwburg Utrecht
Foyers Stadsschouwburg Utrecht
Musis Sacrum / Schouwburg Arnhem
Musis Sacrum / Schouwburg Arnhem
Musis Sacrum / Schouwburg Arnhem
Stadsschouwburg De Harmonie
Stadsschouwburg De Harmonie
Theater aan het Spui
Theater aan het Spui
Theater aan het Spui
Digitaal
Meervaart
Meervaart
Meervaart
Digitaal
Aan de deur in de Afrikaanderwijk
Aan de deur in de Afrikaanderwijk
Aan de deur in de Afrikaanderwijk
Aan de deur in de Afrikaanderwijk
Aan de deur in de Afrikaanderwijk
Aan de deur in de Afrikaanderwijk
Aan de deur in de Afrikaanderwijk
Aan de deur in de Afrikaanderwijk

7136

bezoekers Type Activiteit

200 overig
250 overig
60 overig
50 overig
60 overig
50 overig
40 overig
40 overig
50 overig
50 overig
50 overig
0 overig
0 overig
0 overig
0 overig
0 overig
0 overig
0 overig
30 overig
0 overig
0 overig
0 overig
100 overig
15 overig
25 overig
22 overig
14 overig
25 overig
15 overig
19 overig
15 overig

8. Speellijst volgens model IV

Datum	Productie	Locatie	bezoekers	Type Activiteit
11-feb-20	JA - reprise	DeLaMar Theater	459	reguliere uitvoering
13-feb-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg	Stadsschouwburg Amsterdam	570	reguliere uitvoering
14-feb-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg	Stadsschouwburg Amsterdam	626	reguliere uitvoering
15-feb-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg	Stadsschouwburg Amsterdam	623	reguliere uitvoering
26-feb-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg	De Oosterpoort en de Stadsschouwburg Groningen	548	reguliere uitvoering
28-feb-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg	Theater Zuidplein	409	reguliere uitvoering
29-feb-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg	Theater Zuidplein	263	reguliere uitvoering
1-mrt-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg	Theater Zuidplein	354	reguliere uitvoering
6-mrt-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg	Stadsschouwburg Utrecht	763	reguliere uitvoering
7-mrt-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg	Stadsschouwburg Utrecht	773	reguliere uitvoering
11-mrt-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg	Chassé Theater	508	reguliere uitvoering
18-mrt-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg	Musis Sacrum / Schouwburg Arnhem	0	reguliere uitvoering
25-mrt-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg	Schouwburg De Lawei	0	reguliere uitvoering
3-apr-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg	Stadsschouwburg De Harmonie	0	reguliere uitvoering
4-apr-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg	Stadsschouwburg De Harmonie	0	reguliere uitvoering
9-apr-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg	Theater aan het Spui	0	reguliere uitvoering
10-apr-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg	Theater aan het Spui	0	reguliere uitvoering
11-apr-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg	Theater aan het Spui	0	reguliere uitvoering
16-apr-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg	Theater aan het Vrijthof	0	reguliere uitvoering
17-apr-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg	Meervaart	0	reguliere uitvoering
18-apr-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg	Meervaart	0	reguliere uitvoering
19-apr-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg	Meervaart	0	reguliere uitvoering
26-mei-20	Mollen reprise	Station Utrecht Centraal	0	reguliere uitvoering
27-mei-20	Mollen reprise	Station Utrecht Centraal	0	reguliere uitvoering
29-mei-20	Mollen reprise	Station Utrecht Centraal	0	reguliere uitvoering
30-mei-20	Mollen reprise	Station Utrecht Centraal	0	reguliere uitvoering
30-mei-20	Mollen reprise	Station Utrecht Centraal	0	reguliere uitvoering
31-mei-20	Mollen reprise	Station Utrecht Centraal	0	reguliere uitvoering
1-jun-20	Mollen reprise	Station Utrecht Centraal	0	reguliere uitvoering
2-jun-20	Mollen reprise	Station Utrecht Centraal	0	reguliere uitvoering
5-jun-20	Mollen reprise	Station Utrecht Centraal	0	reguliere uitvoering
6-jun-20	Mollen reprise	Station Utrecht Centraal	0	reguliere uitvoering
6-jun-20	Mollen reprise	Station Utrecht Centraal	0	reguliere uitvoering
7-jun-20	Mollen reprise	Station Utrecht Centraal	0	reguliere uitvoering
20-nov-20	Hoe ik talent voor het leven kreeg	Theater Kikker	30	reguliere uitvoering
Totaal geannuleerde bezoekersaantallen zijn geannuleerde voorstellingen door Covid-19				
Toelichting FPK Prestatieverantwoording				
Soort productie	Project	Aantal		
Nieuwe Producties	Theater van het Weerzien	1		
Nieuwe coproductie	Hoe ik talent voor het leven kreeg	2		
	Hoe ik talent voor het leven kreeg - De Expeditie			
Reprise coproductie	Mollen - reprise	2		
	JA - reprise			
TOTAAL		5		

9. Overzicht subsidiabele en gerealiseerde prestaties volgens model V

Periode 2017-2020

Bedrag gemiddeld subsidie per prestatie
aantal subsidiabel tot en met verslagjaar
Aantal gerealiseerd tot en met verslagjaar
Aantal gerealiseerd tot en met verslagjaar (herverdeeld)
Eventuele onderprestatie tot en met verslagjaar
Tegenwaarde eventuele onderprestatie

	Klein/Midden	Groot	Totalen
€	2.500	€ 5.000	nvt
	300	60	360
	364	118	482
€	-	€ -	€ -

10. Jaarverantwoording Wet Normering Topinkomens (WNT)

Wet normering Topinkomens (WNT)

Leidinggevende topfunctionarissen

Naam:	F. van Delft	J. Plooi
Functie:	Artistiek directeur	Zakelijk directeur
Omvang dienstverband:	100%	100%
Dienstbetrekking	onbepaald	onbepaald
Datum in dienst	1-1-2018	1-1-2018

Bezoldiging	Beloning 2020	Beloning 2020
Bruto loon	59.462	57.895
Transitievergoeding	-	11.172
Beloningen betaalbaar op termijn	6.677	6.116
Totale bezoldiging	66.139	75.183

Individueel WNT-maximum 2020	201.000	201.000
------------------------------	---------	---------

Bezoldiging	Beloning 2019	Beloning 2019
Bruto loon plus belastbare onkostenvergoeding	31.105	52.655
Beloningen betaalbaar op termijn	2.338	4.011
Totale bezoldiging	33.442	56.665

Individueel WNT-maximum 2019	135.800	194.000
------------------------------	---------	---------

Naam bestuursleden	Functie
Hatice Türkmen	Voorzitter a.i.
Gerrit Jan van Tongeren	Secretaris
Valentijn Fit	Penningmeester
Ruud van Zuilen	Lid
Katinka Enkhuisen	Lid
Ank van Enkelen tot 1 september 2020	Lid
Fenneke Wekker tot 1 september 2020	Lid

De totale vergoedingen aan de leden van het bestuur bedragen minder dan € 1.700,- per persoon.